

Lena Carlereus
Myndighetschef
Birgitta Åkerson
Projektledare

Tjänsteskrivelse yttrande SOU 2021:37 Stärkt rätt till personlig assistans

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden beslutar

att avge yttrande till Socialdepartement i enlighet med tjänsteskrivelse "Yttrande avseende SOU 2021:37 Stärkt rätt till personlig assistans" 2021-08-30

Sammanfattning

Lunds kommun har fått betänkandet Stärkt rätt till personlig assistans, SOU 2021:37 på remiss. Kommunkontoret har överlämnat ärendet till vård- och omsorgsnämnden för direkt besvarande. Vård- och omsorgsförvaltningen har tagit fram förslag till yttrande "Yttrande avseende SOU 2021:37 Stärkt rätt till personlig assistans" 2021-08-30

Underlag för beslutet

- Vård- och omsorgsförvaltningens tjänsteskrivelse 2020-08-30 Tjänsteskrivelse yttrande avseende SOU 2021:37 Stärkt rätt till personlig assistans
- Yttrande avseende Stärkt rätt till personlig assistans SOU 2021:37 2021-08-30
- Remissbrev Socialdepartementet 2021-06-16
- Remiss Betänkande Stärkt rätt till personlig assistans, SOU 2021:37

Ärendet

Bakgrund

Lunds kommun har fått betänkandet Stärkt rätt till personlig assistans, SOU 2021:37 på remiss. Kommunkontoret har överlämnat ärendet till vård- och omsorgsnämnden för direkt besvarande.

2021-08-30

Diarienummer

VOO 2021/0380

Betänkandet Stärkt rätt till personlig assistans, SOU 2021:37

Utredningen föreslår:

Stöd vid HSL-insatser

Utredningen föreslår att **en egenvårdslag införs som reglerar hälso- och sjukvårdens ansvar för exempelvis samverkan, planering, instruktioner och uppföljning.**

Utförandeverksamhetens ansvar och uppgifter vid egenvård föreslås bli reglerade genom tillägg i förordningen om stöd och service till vissa funktionshindrade. **Det ska krävas att den som ansöker om tillstånd att bedriva enskild verksamhet enligt LSS redovisar rutiner för hur egenvård hanteras i verksamheten.**

När hälso- och sjukvård ges till personer med stora och varaktiga funktionsnedsättningar föreslår utredningen att det ska regleras att man ska överväga om insatserna kan ges så att den enskilde kan leva och delta på samma villkor som andra. Vid bedömning av rätt till personlig assistans eller assistansersättning föreslår utredningen att det ska bli möjligt att beakta behov av sjukvårdande insatser enligt hälso- och sjukvårdslagen. Det ska då finnas en överenskommelse mellan sjukvårdshuvudmannen och den enskildes anordnare av personlig assistans om hur de sjukvårdande insatserna ska utföras.¹

Det är hälso- och sjukvården som avgör vilka sjukvårdande insatser som behövs, men det är handläggare på Försäkringskassa/kommun som ska bedöma om de sjukvårdande insatserna utgör grundläggande behov. Bedömningen ska göras på samma sätt som idag görs i fråga om sjukvårdande insatser som har karaktären egenvård.²

I förslaget till egenvårdslag ställs större krav på LSS-verksamheten vid egenvård än idag. **Verksamheterna som erbjuder egenvård föreslås ha skyldighet att informera hälso- och sjukvården vid skador och påtagliga risker för skador vid egenvård.**

Hjälp med tillsyn

Utredningen föreslår bland annat att det grundläggande behovet "annan hjälp som förutsätter ingående kunskaper om den funktionshindrade" upphävs.

¹ [Stärkt rätt till personlig assistans – Ökad rättssäkerhet för barn, fler grundläggande behov och tryggare sjukvårdande insatser - Regeringen.se](#)

2021-06-28

² SOU 2021:37 sid 368

2021-08-30

Diarienummer

VOO 2021/0380

Man föreslår också att **kvalificerat motiverande eller vägledande stöd för att den enskilde ska klara grundläggande behov ses som en del i det grundläggande behov som ska tillgodoses.**

Behovet av stöd ses som en del av det behov som stödet gäller, exempelvis personlig hygien eller måltider.

Utredningen föreslår vidare att det **införs ett grundläggande behov; kontinuerligt stöd som den enskilde till följd av sitt funktionshinder behöver för att förebygga att han eller hon fysiskt skadar sig själv, någon annan eller egendom.**

Dessutom föreslår utredningen att det **införs ett grundläggande behov; kontinuerligt stöd som föranleds av varaktig eller långvarig medicinsk problematik där uteblivet stöd utgör allvarlig risk för liv eller hälsa.**³

Stärkt assistans för barn

Utredningen föreslår bland annat att det enligt förslaget nya grundläggande behovet **kontinuerligt stöd som föranleds av varaktig eller långvarig medicinsk problematik där uteblivet stöd utgör en allvarlig risk för liv eller hälsa undantas från avdrag utifrån föräldraansvar.**

Man föreslår att **avdrag för föräldraansvar schabloniseras och fastställs.** Schablonen ska vara tvådelad: en del avser grundläggande behov, en del avser andra personliga behov. Utredningen föreslår att ett fåtal åldersspann med olika nivåer på schablonavdraget slås fast. Utredningen föreslår också **att barn kan beviljas kommunalt finansierad personlig assistans även då de bara har lite behov av hjälp med grundläggande behov.** Detta om personlig assistans är ändamålsenligt och i enlighet med barnets bästa.⁴

Föredragning

Förvaltningens ställningstagande avseende remiss gällande betänkandet SOU 2021:37 motiveras i bifogat "Yttrande avseende Stärkt rätt till personlig assistans", 2021-08-30.

Beredning

Ärendet har beretts av gemensam administration tillsammans med myndighetsfunktionen och medicinskt ansvarig sjuksköterska.

³ [Stärkt rätt till personlig assistans – Ökad rättssäkerhet för barn, fler grundläggande behov och tryggare sjukvårdande insatser - Regeringen.se](#)
2021-06-28

⁴ [Stärkt rätt till personlig assistans – Ökad rättssäkerhet för barn, fler grundläggande behov och tryggare sjukvårdande insatser - Regeringen.se](#)
2021-06-28

2021-08-30

Diarienummer

VOO 2021/0380

Konsekvenser för personer med funktionsnedsättning

Utredningen föreslår utökade möjligheter till personlig assistans. Det föreslås också lagstiftning för ökad patientsäkerhet vid egenvård/hälso- och sjukvårdsinsatser som utförs av personliga assistenter på delegation.

Barnets bästa

Utredningen föreslår stärkt rätt till personlig assistans för barn med funktionsnedsättning.

Ekonomiska konsekvenser

Den sammanlagda effekten av utredningens förslag bedöms enligt utredningens beräkningar innebära en utgiftsminskning för kommunerna.⁵ I utredningen lyfts dock fram att det bör innebära minskade statsbidrag till kommunerna och på så sätt blir förslagen kostnadsneutrala.⁶

Förvaltningen vill lyfta fram att enligt SOU- utredningen är beräkningarna av kommunens minskade kostnader om det införs nya grundläggande behov som ger rätt till personlig assistans osäkra.⁷ Förvaltningen vill uppmärksamma om att kommunernas alternativa insatser har lägre kostnad än insatser som utförs av personlig assistent.

Förvaltningen vill i detta sammanhang även lyfta förslagen i översyn av insatser enligt LSS och assistansersättningen, SOU 2018:88 som skulle minska statens kostnader för personlig assistans och ge kommunerna högre kostnader genom införande av nya insatser enligt LSS. Det vore önskvärt med ett förtydligande hur utredningens förslag i SOU 2021:37 förhåller sig till tidigare översyn av insatser enligt LSS och assistansersättningen, SOU 2018:88.

Anna Borgius
Vård- och omsorgsdirektör

Lena Carlereus
Myndighetschef

Beslutet skickas till

För kännedom:
Socialdepartementet
Kommunkontoret

⁵ SOU 2021:37 sid 465

⁶ SOU 2021:37 sid 473

⁷ SOU 2021:37 sid 416